

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	TORRENT
Edifici	Parròquia de Sant Vicent Ferrer del Mas del Jutge
Direcció	
Localització	Sala de les campanes
Nom	Sant Estanislau Kostka (3)
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 51 Vora 5 Altura del bronze 45 Pes Pes aproximat (en quilos)77 kg
Fonedor	GARCÍA, CRISTOBAL
Any fosa	1755

Descripció	<p>Ens trobem, segurament, davant d'una de les campanes més singulars de l'àmbit de l'Horta de València. La primera de les peculiaritats d'aquest valuós bronze setcentista és la seua advocació al sant polonés Estanislau de Kostka, llunyana devoció que, suggerim a mode d'hipòtesi, va poder ser introduïda a aquest remot mas de l'Horta valenciana per algun personatge vinculat a la Companyia de Jesús, orde religiosa a la qual pertanyia el sant. Encara més, segurament, aquesta persona va estar implicada en la fosa de la nova campana en 1755. Amb tot, aquesta peculiar advocació jesuítica, única a les campanes valencianes, és introduïda a l'instrument mitjançant una breu inscripció al terç on s'indica: "SAN ESTANISLAO COSCA".</p> <p>La teoria, anteriorment enunciada, de la introducció de la devoció a sant Estanislau Kostka al Mas del Jutge per part d'una persona vinculada als Jesuïtes es veu reforçada, precisament, en l'aparició a l'àrea central del bronze del símbol de la orde. A la part baixa d'aquest símbol trobem, així mateix, la signatura del fonedor de la campana, on podem llegir: "GARCIA F", açò és, l'abreviació de l'expressió llatina "Garcia fecit", que podem traduir com "Garcia em va fer". De fet, aquesta expressió apareix a altres campanes del fonedor, com la campana major de la parròquia de l'Anunciació d'Aldaia (1785).</p> <p>A l'extrem contrari al símbol de la Companyia de Jesús trobem una nova peculiaritat d'aquesta campana: la insòlita aparició de dos ànimes del purgatori flanquejant, novament, al símbol jesuític. A més, l'aparició d'aquest singular tipus iconogràfic, novament únic a l'àmbit campaner valencià, fa desaparèixer de la campana a la creu, element que apareix a la majoria de les nostres campanes.</p> <p>En conclusió, aquesta extraordinària campana històrica és un nou exemple de les peculiaritats que varen inundar l'obra de Garcia, fonedor especialment actiu a l'àmbit de l'Horta de València. Per últim, aquest valuós bé moble esdevé un magnífic testimoni de la història de la capella de Sant Vicent Ferrer del Mas del Jutge, que a les primeres dècades del segle XVIII va rebre el títol de parròquia que encara avui manté.</p>
Tocs	<p>Davant la falta de mecanismes per al toc automàtic, actualment la campana es troba majoritàriament en desús. De fet, durant les últimes dècades, el bronze únicament ha sigut tocat en ocasions extraordinàries.</p>
Conservació, manteniment	<p>La campana es troba en un bon estat de conservació, a pesar del seu perllongat abandonament. Precisament, el llarg oblit que han sofert aquestes campanes ha sigut, segurament, el principal factor perquè hagen conservat la seua instal·lació original, constituïda d'una extraordinària truja de fusta de perfil valencià proveïda de ballesta. A més, la campana encara està assegurada sobre els seus dos coixinets originals, que encara a l'actualitat són regats amb oli quan l'instrument és voltejat.</p> <p>Pel que fa a la conservació del conjunt, tant la truja i els seus ferratges com el bronze es troben en un bon estat. Si bé, com expliquem a l'epígraf referent a les propostes, a mitjà termini la campana precisaria d'una restauració en profunditat, que hauria de conservar tots i cadascun dels elements de la instal·lació de la campana, sempre que aquestos s'ajusten als requisits de seguretat. La conservació de la instal·lació original de la campana està justificada, encara més, pel fet de trobar-nos a uns territoris on les electrificacions de la segona meitat del segle XX varen destruir la pràctica totalitat de les antigues instal·lacions. Un dels principals agents de deteriorament de la campana és la presència davant d'ella d'una pesada tanca per evitar l'entrada de les aus a l'interior del campanar. A pesar de que la protecció compleix satisfactòriament les seues comeses, hauria de buscar-se una nova solució més lleugera que, d'una banda, no deixara a les campanes fora de la protecció; i d'altra banda, no dificultara la documentació ni el toc de les campanes.</p>
Protecció	

Propostes	Proposem, a mitjà termini, la restauració de la campana. La intervenció hauria de tindre com a objectiu primordial la optimització de la conservació del conjunt. Per això, projectem una restauració amb la mínima intervenció, que hauria de contemplar, en primera instància, la restauració de l'extraordinària truja original de l'instrument, així com dels ferratges i del batall.
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc; LLOP PÉREZ, Júlia
Data	04-07-2023

Fitxa completa de la campana: [Sant Estanislau Kostka \(3\) Parròquia de Sant Vicent Ferrer del Mas del Jutge - TORRENT](#)